

2018/0082(COD)

17.9.2018

LAUSUNTO

ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnalta

maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunnalle

ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi epäterveistä
kaupan käytännöistä yritysten välisissä suhteissa elintarvikeketjussa
(COM(2018)0173 – C8-0139/2018 – 2018/0082(COD))

Valmistelija: Pilar Ayuso

PA_Legam

LYHYET PERUSTELUT

Euroopan unionin maanviljelijät ovat elintarvikeketjun heikoimmassa asemassa, koska heillä ole juuri lainkaan neuvotteluvoimaa. Yhteisessä maatalouspolitiikassa (YMP) on otettu viime vuosina käyttöön tiettyjä uusia säännöksiä, joilla on parannettu heidän markkina-asemaansa siten, että on edistetty tuotannon keskittämistä tuottajaorganisaatioiden avulla.

Vaikka poliittisella kentällä on tapahtunut myönteistä kehitystä, lainsäädännön saralla on vielä parannettavaa, ja eri toimijoiden ihanteellisen tasapainon eteen on vielä paljon tehtävää. Maatalous- ja elintarvikealan toimitusten hajanaisuus, YMP:n tukivälineiden markkinapainotteisuus ja hintavaihteluiden lisääntyminen ovat tekijöitä, joiden vuoksi on välttämätöntä taata toimittajille ja ostajille riittävän yhdenvertaiset lähtökohdat.

On syytä korostaa, että epäterveet käytännöt saattavat merkitä viljelijöille taloudellisia tappioita ja vähentää YMP-tuesta saatavaa hyötyä, kun tuki on sidottu entistä tiiviimmin ekologiseen kestävyYTEEN. Erilaisia epäterveitä käytäntöjä on paljon, ja jotkut niistä, kuten tappiollinen myynti, ovat tiuhaan toistuvia eikä uhreilla ole oikeudellisten puutteiden ja oikeudellisen epävarmuuden vuoksi juurikaan liikkumavaraa reagoida niihin.

Siksi unionin on reagoitava tähän tilanteeseen ja pyrittävä luomaan oikeudellinen kehys, jolla parannetaan elintarvikeketjun tasapainoa. Epäterveet käytännöt heikentävät unionin monien maatalousyritysten kannattavuutta, eivätkä jäsenvaltiot voi ummistaa silmiään todellisuudelta. Muutama vuosi sitten hyväksytyssä niin kutsutussa toimitusketjualoitteessa esiteltiin hyvien käytäntöjen periaatteita, mikä ei ikävä kyllä kuitenkaan riitä epäterveiden käytäntöjen tehokkaaseen torjumiseen, mikäli periaatteiden noudattamatta jättämisestä ei määrätä seuraamuksia ja valituksia ei voi tehdä luottamuksellisesti.

On siis aihetta kiittää komissiota siitä, että se on ottanut ensimmäisen askeleen ottaakseen käyttöön alaa koskevaa unionin lainsäädäntöä ja ehdottanut kaikkia jäsenvaltioita sitovia vähimmäissäännöksiä. Ehdotuksen tiettyjä näkökohtia olisi kuitenkin parannettava, jotta se ei jäisi pelkästään poliittiseksi eleeksi.

On ensinnäkin hyvin tärkeää, ettei unionin oikeudellisilla teksteillä vesitetä saavutuksia, joita eräät jäsenvaltiot ovat jo saaneet aikaan torjuessaan epäterveitä käytäntöjä. Valmistelijan yhtenä pääkohtana on, että kansallisten hallintojen on voitava mennä direktiivin vähimmäisvaatimuksia pidemmälle. Eräät maat ovat ottaneet käyttöön säännöksiä, joilla on parannettu huomattavasti arvoketjun kaikkien toimijoiden suhteita.

Ehdotuksen soveltamisala on liian rajoittunut, koska se kattaa ainoastaan suurten ostajien väärinkäytökset, jotka kohdistuvat pieniin ja keskisuuriin tavarantoimittajayrityksiin. Valmistelija katsoo, että unionin oikeudellinen suoja olisi ulotettava kattamaan epäterveiden tilanteiden koko kirjo.

Komission tekstissä ei puututa tappiolliseen myyntiin, jonka taas viljelijät ovat nostaneet useimmin esille valittaessaan tietyistä pilaantuvien tuotteiden mielivaltaisista markkinointikäytännöistä, joihin suurostajat turvautuvat houkutellakseen asiakkaita.

Valmistelija on vakaasti sitä mieltä, että unionin lainsäädäntö jäisi tehottomaksi, ellei käytetä kirjallisia sopimuksia. Vaikka YMP-lainsäädännössä ei toistaiseksi edellytetä kirjallisia

sopimuksia unionin tasolla, uudessa direktiivissä olisi sentään otettava huomioon hienoinen edistymisen maatalousalan yhteisessä markkinajärjestelyssä, joka mahdollistaa sen, että jäsenvaltiot voivat edellyttää kirjallisia sopimuksia omalla alueellaan. Valmistelija kannustaa kaikkia jäsenvaltioita noudattamaan tiettyjen maiden, kuten Espanjan, näyttämää esimerkkiä ja ottamaan käyttöön pakolliset sopimukset.

Jotta lähtökohdat olisivat yhdenvertaiset koko unionissa, jäsenvaltioilla olisi oltava yhdenvertaiset perusteet seuraamusten määrittämiseksi mutta ne eivät kuitenkaan saisi heikentää kansallista toimivaltaa. Valmistelija ehdottaa muotoilua, joka muistuttaa unionin nykyisistä lainsäädäntöteksteistä jo löytyviä ilmaisuja.

Markkinoita koskeva avoimuus kuuluu myös niihin osatekijöihin, jotka olisi otettava huomioon, kun unionin lainsäädännöllä puututaan epäterveisiin kaupallisiin käytäntöihin. Valmistelija ehdottaa tiettyjen jo hyväksytyjen kansallisten säännösten innoittamana, että kaikki jäsenvaltiot perustavat kansallisia maatalous- ja elintarvikeketjun seurantakeskuksia, jotka valvovat markkinahintoja ja jäljittävät säännönvastaisuuksia. Tällainen keino olisi hyvin hyödyllinen arvioitaessa lainsäädännön täytäntöönpanoa tulevaa tarkistamista ja kansallisten tietojen vaihtamista varten.

Komission ehdotuksen yhtenä olennaisena osatekijänä on mahdollisuus suojella luottamuksellisuutta, kun tuottaja tekee valituksen. Tällöin valitus voitaisiin tehdä ilman ”pelkotekijää”. Valmistelija haluaa tehostaa komission tekstiä siten, että oikeus luottamuksellisuuteen olisi automaattinen.

Komission ehdotuksen kaipaamiin muutoksiin kuuluu valmistelijan mielestä myös se, että direktiivin soveltamisalaan olisi sisällytettävä myös kolmansiin maihin sijoittautuneet ostajat, jotka ostavat unionin tuotteita myydäkseen ne jäsenvaltioiden markkinoilla. Tarkoituksena on välttää se, että eräät ostajat voisivat kiertää unionin säännöksiä yksinkertaisesti sijoittautumalla muualle kuin unioniin.

TARKISTUKSET

Ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunta pyytää asiasta vastaavaa maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokuntaa ottamaan huomioon seuraavat tarkistukset:

Tarkistus 1

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 3 kappale

Komission teksti

(3) *Elintarvikeketjun* tuotanto-, jalostus-, markkinointi-, jakelu- ja vähittäismyyntivaiheessa toimivat eri toimijat. Tämä ketju on selkeästi tärkein kanava, **jolla elintarvikkeet tuodaan ”pellolta pöytään”**. Nämä toimijat käyvät

Tarkistus

(3) *Maatalous- ja elintarvikeketjussa maataloustuotteiden tai elintarvikkeiden* tuotanto-, jalostus-, markkinointi-, jakelu- ja vähittäismyyntivaiheessa toimivat eri toimijat. Tämä ketju on selkeästi tärkein kanava **tuotteiden toimittamisessa**. Nämä

kauppaa elintarvikkeilla eli maatalouden alkutuotteilla, myös kalastus- ja vesiviljelytuotteilla, jotka on lueteltu perussopimuksen liitteessä I ja tarkoitettu käytettäväksi elintarvikkeena, ja muilla elintarvikkeilla, joita ei ole lueteltu kyseisessä liitteessä mutta jotka on jalostettu maataloustuotteista elintarvikkeena käytettäväksi.

toimijat käyvät kauppaa **maataloustuotteilla tai** elintarvikkeilla eli maatalouden alkutuotteilla, myös kalastus- ja vesiviljelytuotteilla, jotka on lueteltu perussopimuksen liitteessä I ja tarkoitettu käytettäväksi elintarvikkeena, ja muilla elintarvikkeilla, joita ei ole lueteltu kyseisessä liitteessä mutta jotka on jalostettu maataloustuotteista elintarvikkeena **ja maataloustuotteena** käytettäväksi.

(Muutos ”elintarvikeketjusta” ”maatalous- ja elintarvikeketjuksi” tehdään kaikkialle tekstiin.) Jos tarkistus hyväksytään, koko tekstiin on tehtävä teknisiä muutoksia.)

Tarkistus 2

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 5 kappale

Komission teksti

(5) Toimijoiden lukumäärä ja koko vaihtelevat elintarvikeketjun eri vaiheissa. Neuvotteluvoiman erot liittyvät toimijoiden keskittymisen eri asteisiin ja voivat mahdollistaa neuvotteluvoiman epäreilun käyttämisen epäterveiden kaupan käytäntöjen kautta. Epäterveet kaupan käytännöt ovat erityisen vahingollisia elintarvikeketjun pienten ja keskisuurten toimijoiden kannalta. **Maataloustuottajat, jotka toimittavat maatalouden alkutuotteita, ovat enimmäkseen pieniä ja keskisuuria.**

Tarkistus

(5) Toimijoiden lukumäärä ja koko vaihtelevat **maatalous- ja** elintarvikeketjun eri vaiheissa. Neuvotteluvoiman erot liittyvät toimijoiden keskittymisen eri asteisiin ja voivat mahdollistaa neuvotteluvoiman epäreilun käyttämisen epäterveiden kaupan käytäntöjen kautta. Epäterveet kaupan käytännöt ovat erityisen vahingollisia **maatalous- ja** elintarvikeketjun pienten ja keskisuurten **ja markkina-arvoltaan keskisuurten** toimijoiden kannalta **niin unionissa kuin unionin ulkopuolella. Kaikki toimijat ovat kuitenkin taloudellisen toimintansa laajuudesta riippumatta alttiita epäterveille kaupan käytännöille.**

Perustelu

Tarkistuksen ensimmäinen osa: katso tarkistuksen 7 perustelu. Toisessa osassa pohjustetaan soveltamisalan laajentamista kattamaan kaikki toimijat riippumatta näiden taloudellisen toiminnan laajuudesta. Pienet elintarvikeketjuosat ja työntekijät kehitysmaissa kärsivät suoraan tai epäsuorasti epäterveistä kaupan käytännöistä, joita elintarvikeketjun vaikutusvaltaisimmat toimijat harjoittavat.

Tarkistus 3

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 5 a kappale (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

(5 a) Maataloustuottajat, jotka toimittavat maatalouden alkutuotteita, ovat enimmäkseen pieniä ja keskisuuria. Maataloustuotannossa ylitetään kuitenkin usein pienten ja keskisuurten yritysten määrittämiseen käytetyt harvalukuiset perusteet, esimerkiksi silloin, kun yritykset palkkaavat kausityöntekijöitä. Siksi on asianmukaista laajentaa tämän direktiivin soveltamisalaa markkina-arvoltaan keskisuuriin yrityksiin. Markkina-arvoltaan keskisuuret yritykset ovat yrityksiä, tuottajaorganisaatioita, osuuskuntia tai tuottajaorganisaatioiden yhteenliittymiä, joilla on keskisuuri rakenne, korkea pääomasuhde ja enintään 3 000 työntekijää. Markkina-arvoltaan keskisuuret yritykset voivat olla myös perheyrityksiä. Pienten, keskisuurten ja markkina-arvoltaan keskisuurten yritysten markkinavoima on vähäinen verrattuna maatalous- tai elintarvikeketjun suuriin toimijoihin.

Tarkistus 4

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 7 kappale

Komission teksti

Tarkistus

(7) Tiettyjen räikeästi epäterveiden kaupan käytäntöjen osalta olisi otettava käyttöön unionin suojelun vähimmäistaso, jotta voidaan vähentää tällaisten käytäntöjen esiintymistä ja edistää maatalousväestön kohtuullisen elintason varmistamista. Sen olisi hyödytettävä kaikkia maataloustuottajia tai luonnollisia

(7) Tiettyjen räikeästi epäterveiden kaupan käytäntöjen osalta olisi otettava käyttöön unionin suojelun vähimmäistaso, jotta voidaan vähentää tällaisten käytäntöjen esiintymistä ja edistää maatalousväestön kohtuullisen elintason varmistamista. Sen olisi hyödytettävä kaikkia maataloustuottajia tai luonnollisia

tai oikeushenkilöitä, jotka toimittavat elintarvikkeita, mukaan luettuna tuottajaorganisaatiot ja tuottajaorganisaatioiden yhteenliittymät, ***edellyttäen että kaikki nämä henkilöt täyttävät komission suosituksen 2003/361/EY¹² liitteessä annetun mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmän. Mikrokokoiset ja pienet ja keskisuuret tavarantoimittajat ovat erityisen alttiita epäterveille kaupan käytännöille ja kykenevät heikoiten selviytymään niistä ilman negatiivisia vaikutuksia taloudelliselle elinkelpoisuudelleen.*** Koska epäterveiden kaupan käytäntöjen aiheuttama taloudellinen paine ***pieniin ja keskisuuriin*** yrityksiin usein siirtyy eteenpäin ketjussa ja saavuttaa maataloustuottajat, epäterveitä kaupan käytäntöjä koskevilla säännöillä pitäisi suojella myös ***pieniä ja keskisuuria*** väliportaan tavarantoimittajia alkutuotantoa seuraavissa vaiheissa. Väliportaan tavarantoimittajien suojelulla pitäisi pystyä myös välttämään tahattomat seuraukset (etenkin kohtuuttomasti kohoavien hintojen muodossa) kaupan ohjautumisesta pois maataloustuottajilta ja niiden järjestöiltä, jotka tuottavat jalostettuja tuotteita, sellaisille tavarantoimittajille, joita suojelu ei koske.

¹² EUVL L 124, 20.5.2003, s. 36.

Perustelu

Tarkistuksella pohjustetaan soveltamisalan laajentamista kattamaan kaikki toimijat riippumatta näiden taloudellisen toiminnan laajuudesta.

Tarkistus 5

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 8 kappale

tai oikeushenkilöitä, jotka toimittavat elintarvikkeita, mukaan luettuna tuottajaorganisaatiot ja tuottajaorganisaatioiden yhteenliittymät. Koska epäterveiden kaupan käytäntöjen aiheuttama taloudellinen paine yrityksiin usein siirtyy eteenpäin ketjussa ja saavuttaa maataloustuottajat, epäterveitä kaupan käytäntöjä koskevilla säännöillä pitäisi suojella myös väliportaan tavarantoimittajia alkutuotantoa seuraavissa vaiheissa. Väliportaan tavarantoimittajien suojelulla pitäisi pystyä myös välttämään tahattomat seuraukset (etenkin kohtuuttomasti kohoavien hintojen muodossa) kaupan ohjautumisesta pois maataloustuottajilta ja niiden järjestöiltä, jotka tuottavat jalostettuja tuotteita, sellaisille tavarantoimittajille, joita suojelu ei koske.

Komission teksti

(8) Unionin ulkopuolelle sijoittautuneiden tavarantoimittajien pitäisi pystyä luottamaan unionin suojelun vähimmäistasoon myydessään elintarvikkeita unioniin sijoittautuneille ostajille, jotta vältetään unionin tavarantoimittajien suojelusta aiheutuvat tahattomat vääristävät vaikutukset.

Tarkistus

(8) Unionin ulkopuolelle sijoittautuneiden tavarantoimittajien pitäisi pystyä luottamaan unionin suojelun vähimmäistasoon myydessään elintarvikkeita unioniin sijoittautuneille ostajille, jotta vältetään unionin tavarantoimittajien suojelusta aiheutuvat tahattomat vääristävät vaikutukset.
Unionin politiikan olisi myös oltava johdonmukaista niiden sitoumusten kanssa, jotka unioni on antanut kestävän kehityksen tavoitteiden suhteen.

Perustelu

Pienten elintarviketuottajien ja työntekijöiden kehitysmaissa saaman voiton alati pienenevä osuus ja epäterveistä kaupan käytännöistä heille aiheutuvat työolot horjuttavat unionin kehitysyhteistyöpolitiikkaa ja sille kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelmassa asetettuja tavoitteita.

Tarkistus 6

**Ehdotus direktiiviksi
Johdanto-osan 9 kappale**

Komission teksti

(9) Asiaa koskevia sääntöjä ***olisi sovellettava liiketoimintaan, jota harjoittavat suuremmat – eli eivät pienet ja keskisuuret – toimijat elintarvikeketjussa, koska juuri niillä on yleensä suhteellisesti vahvempi neuvotteluvoima, kun ne käyvät kauppaa pienten ja keskisuurten tavarantoimittajien kanssa.***

Tarkistus

(9) ***Kaikkien maatalous- ja elintarvikeketjun toimijoiden olisi sovellettava*** asiaa koskevia sääntöjä.

Perustelu

Tarkistuksella pohjustetaan soveltamisalan laajentamista kattamaan kaikki toimijat riippumatta näiden taloudellisen toiminnan laajuudesta.

Tarkistus 7

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 10 kappale

Komission teksti

(10) Koska suurimmassa osassa jäsenvaltioita on jo epäterveitä kaupan käytäntöjä koskevia kansallisia sääntöjä, jotka tosin eroavat toisistaan, on aiheellista käyttää välineenä direktiiviä, jolla otetaan käyttöön suojelun vähimmäistaso unionin lainsäädännössä. Tämän pitäisi antaa jäsenvaltioille mahdollisuus sisällyttää asiaa koskevat säännöt kansalliseen oikeusjärjestykseensä siten, että saadaan aikaan yhtenäinen järjestelmä. Jäsenvaltioita ei pitäisi estää antamasta ja soveltamasta alueellaan tiukempia kansallisia lakeja, joilla suojellaan **pieniä ja keski suuria** tavarantoimittajia ja ostajia epäterveiltä kaupan käytännöiltä, joita esiintyy yritysten välisissä suhteissa elintarvikeketjussa, edellyttäen että noudatetaan sisämarkkinoiden toimintaan sovellettavaa unionin lainsäädäntöä.

Tarkistus

(10) Koska suurimmassa osassa jäsenvaltioita on jo epäterveitä kaupan käytäntöjä koskevia kansallisia sääntöjä, jotka tosin eroavat toisistaan, on aiheellista käyttää välineenä direktiiviä, jolla otetaan käyttöön suojelun vähimmäistaso unionin lainsäädännössä. Tämän pitäisi antaa jäsenvaltioille mahdollisuus sisällyttää asiaa koskevat säännöt kansalliseen oikeusjärjestykseensä siten, että saadaan aikaan yhtenäinen järjestelmä. Jäsenvaltioita ei pitäisi estää antamasta ja soveltamasta alueellaan tiukempia kansallisia lakeja, joilla suojellaan **taloudellisen toiminnan laajuudesta riippumatta kaikkia** tavarantoimittajia ja ostajia epäterveiltä kaupan käytännöiltä, joita esiintyy yritysten välisissä suhteissa **maatalous- ja** elintarvikeketjussa, edellyttäen että noudatetaan sisämarkkinoiden toimintaan sovellettavaa unionin lainsäädäntöä.

Perustelu

Tarkistuksella pohjustetaan soveltamisalan laajentamista kattamaan kaikki toimijat riippumatta näiden taloudellisen toiminnan laajuudesta.

Tarkistus 8

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 11 kappale

Komission teksti

(11) Koska epäterveitä kaupan käytäntöjä voi esiintyä elintarvikkeen myynnin kaikissa vaiheissa eli ennen myyntitapahtumaa, sen aikana tai sen jälkeen, jäsenvaltioiden olisi varmistettava,

Tarkistus

(11) Koska epäterveitä kaupan käytäntöjä voi esiintyä **maataloustuotteen tai** elintarvikkeen myynnin kaikissa vaiheissa eli ennen myyntitapahtumaa, sen aikana tai sen jälkeen **taikka ostajan**

että tämän direktiivin säännöksiä sovelletaan tällaisiin käytäntöihin riippumatta siitä, koska ne esiintyvät.

tarjotessa myyntiprosessiin kytkeytyviä palveluja tavarantoimittajalle, jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että tämän direktiivin säännöksiä sovelletaan tällaisiin käytäntöihin riippumatta siitä, koska ne esiintyvät.

Tarkistus 9

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 12 kappale

Komission teksti

(12) Tehtäessä päätöstä siitä, pidetäänkö yksittäistä kaupan käytäntöä epäterveenä, on tärkeää pienentää riskiä siitä, että rajoitetaan osapuolten välillä sovittujen oikeudenmukaisten ja tehokkuutta luovien sopimusten käyttöä. Tämän vuoksi on syytä erottaa toisistaan käytännöt, joista osapuolet ovat sopineet selkeästi ja yksiselitteisesti toimitussopimuksissa, ja käytännöt, joita esiintyy liiketoimen aloittamisen jälkeen ilman että niistä on sovittu etukäteen selkeästi ja yksiselitteisesti, joten ainoastaan yksipuolisesti ja takautuvasti tehdyt muutokset näihin toimitussopimuksen ehtoihin kielletään. Joitakin kaupan käytäntöjä pidetään kuitenkin epäterveinä luonnostaan, eikä niihin pitäisi soveltaa osapuolten sopimusvapautta tehdä poikkeuksia.

Tarkistus

(12) Tehtäessä päätöstä siitä, pidetäänkö yksittäistä kaupan käytäntöä epäterveenä, on tärkeää pienentää riskiä siitä, että rajoitetaan osapuolten välillä sovittujen oikeudenmukaisten ja tehokkuutta luovien sopimusten käyttöä. Tämän vuoksi on syytä erottaa toisistaan käytännöt, joista osapuolet ovat sopineet selkeästi ja yksiselitteisesti toimitussopimuksissa, ja käytännöt, joita esiintyy liiketoimen aloittamisen jälkeen ilman että niistä on sovittu etukäteen selkeästi ja yksiselitteisesti, joten ainoastaan yksipuolisesti ja takautuvasti tehdyt muutokset näihin toimitussopimuksen ehtoihin kielletään. Joitakin kaupan käytäntöjä pidetään kuitenkin epäterveinä luonnostaan, eikä niihin pitäisi soveltaa osapuolten sopimusvapautta tehdä poikkeuksia. ***Tavarantoimittajat eivät myöskään saisi joutua sopimaan toimitussopimuksesta pakon alaisena.***

Tarkistus 10

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 13 kappale

Komission teksti

(13) Jotta voidaan varmistaa tässä direktiivissä säädettyjen kieltojen tehokas täytäntöönpanon valvonta, jäsenvaltioiden

Tarkistus

(13) Jotta voidaan varmistaa tässä direktiivissä säädettyjen kieltojen tehokas täytäntöönpanon valvonta, jäsenvaltioiden

olisi nimettävä viranomainen, jolle annetaan valtuudet valvoa niiden täytäntöönpanoa. Kyseisen viranomaisen pitäisi pystyä toimimaan joko omasta aloitteestaan tai sellaisten osapuolten esittämästä valituksesta, jotka ovat kärsineet epäterveistä kaupan käytännöistä elintarvikeketjussa. ***Jos valituksen tekijä pyytää henkilöllisyytensä pitämistä luottamuksellisena kostotoimien pelossa, jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten olisi kunnioitettava tällaista pyyntöä.***

olisi nimettävä viranomainen, jolle annetaan valtuudet valvoa niiden täytäntöönpanoa. Kyseisen viranomaisen pitäisi pystyä toimimaan joko omasta aloitteestaan tai sellaisten osapuolten esittämästä valituksesta, jotka ovat kärsineet epäterveistä kaupan käytännöistä ***maatalous- ja*** elintarvikeketjussa. Jäsenvaltioiden ***lainvalvontaviranomaisen olisi valitusta tehtäessä varmistettava aina, että valituksen tekijän henkilöllisyys pysyy salassa.***

Perustelu

Tarkistuksella taataan, ettei valituksen tekijää tunnisteta.

Tarkistus 11

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 13 a kappale (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

(13 a) Nimetyillä lainvalvontaviranomaisilla olisi oltava kaikki tarvittavat resurssit ja henkilöstöä ja asiantuntemusta, jotta voidaan varmistaa, että epäterveiden kaupan käytäntöjen kieltä pannaan tehokkaasti täytäntöön.

Tarkistus 12

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 14 kappale

Komission teksti

Tarkistus

(14) ***Tuottajaorganisaatioiden*** tai niiden yhteenliittymien esittämällä valituksilla voidaan suojata sellaisten organisaation yksittäisten jäsenten henkilöllisyys, jotka ovat pieniä ja keskisuuria tavarantoimittajia ja katsovat joutuneensa alttiiksi epäterveille kaupan käytännöille.

(14) ***Tuottaja- tai tavarantoimittajaorganisaatioiden*** tai niiden yhteenliittymien esittämällä valituksilla voidaan suojata sellaisten organisaation ***tai perhetilojen*** yksittäisten jäsenten henkilöllisyys, jotka ovat pieniä ja keskisuuria tavarantoimittajia ja katsovat

Sen vuoksi jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten olisi voitava hyväksyä tällaisten tahojen tekemät valitukset ja toimia niiden pohjalta ja suojella samalla vastaajan menettelyllisiä oikeuksia.

joutuneensa alttiiksi epäterveille kaupan käytännöille. Sen vuoksi jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten olisi voitava hyväksyä tällaisten tahojen tekemät valitukset ja toimia niiden pohjalta ja suojella samalla vastaajan menettelyllisiä oikeuksia.

Tarkistus 13

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 15 kappale

Komission teksti

(15) Jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisilla olisi oltava tarvittavat valtuudet, jotta ne voivat kerätä tehokkaasti tietoja tietopyynnöillä. **Niillä olisi oltava toimivalta määrätä kielletyn käytännön lopettaminen tarpeen mukaan. Varoittavat tekijät, kuten sakon määräämistä koskevat valtuudet tai tutkimusten tulosten julkaiseminen, voivat kannustaa käyttäytymisen muutokseen ja osapuolten sopimiseen oikeudenkäyntiä edeltävässä vaiheessa, minkä vuoksi niiden olisi kuuluttava osana lainvalvontaviranomaisten valtuuksiin.** Komission ja jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten olisi tehtävä tiivistä yhteistyötä, jotta varmistetaan direktiivissä annettujen sääntöjen yhtenäinen soveltaminen. Lainvalvontaviranomaisten olisi erityisesti tarjottava toisilleen vastavuoroista apua esimerkiksi jakamalla tietoja ja avustamalla tutkimuksissa, joilla on valtioiden rajat ylittävä ulottuvuus.

Tarkistus

(15) Jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisilla olisi oltava tarvittavat valtuudet, jotta ne voivat kerätä tehokkaasti tietoja tietopyynnöillä. **Lainvalvontaviranomaisilla olisi tämän direktiivin tehokasta täytäntöönpanoa varten oltava valtuudet kieltää epäterve kaupan käytäntö, määrätä sakkoja ja seuraamuksia ja julkistaa tutkintansa tulokset. Nämä valtuudet voivat toimia varoittavana tekijänä ja** kannustaa käyttäytymisen muutokseen ja osapuolten sopimiseen oikeudenkäyntiä edeltävässä vaiheessa, minkä vuoksi niiden olisi kuuluttava osana lainvalvontaviranomaisten valtuuksiin. **Lainvalvontaviranomaisten olisi otettava huomioon tämän direktiivin toistuvat rikkomiset.** Komission ja jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten olisi tehtävä tiivistä yhteistyötä, jotta varmistetaan direktiivissä annettujen sääntöjen ja erityisesti sakkojen ja seuraamusten yhtenäinen soveltaminen. Lainvalvontaviranomaisten olisi erityisesti tarjottava toisilleen vastavuoroista apua esimerkiksi jakamalla tietoja ja avustamalla tutkimuksissa, joilla on valtioiden rajat ylittävä ulottuvuus.

Tarkistus 14

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 15 a kappale (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

(15 a) Lainvalvontaviranomaisten olisi sovellettava varoittavia ja oikeasuhteisia seuraamuksia niihin, jotka rikkovat tässä direktiivissä vahvistettuja sääntöjä. Seuraamusta määrättäessä olisi otettava huomioon se, onko kaupallinen toimija rikkonut sääntöjä toistuvasti.

Tarkistus 15

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 19 kappale

Komission teksti

Tarkistus

(19) Tehokkaan täytäntöönpanon takaamiseksi toimissa, jotka koskevat epäterveitä kaupan käytäntöjä yritysten välisissä suhteissa elintarvikeketjussa, komissio tarkastelee tämän direktiivin soveltamista ja toimittaa kertomuksen Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle. Tarkastelussa olisi kiinnitettävä erityishuomiota siihen, onko jatkossa perusteltua suojella elintarvikeketjun pienten ja keskisuurten tavarantoimittajien lisäksi pieniä ja keskisuuria ostajia,

(19) Tehokkaan täytäntöönpanon takaamiseksi toimissa, jotka koskevat epäterveitä kaupan käytäntöjä yritysten välisissä suhteissa elintarvikeketjussa, komissio tarkastelee tämän direktiivin soveltamista ja toimittaa kertomuksen Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle. Tarkastelussa olisi kiinnitettävä erityishuomiota **tässä direktiivissä määritettyjen epäterveiden kaupan käytäntöjen luettelon mahdolliseen laajentamiseen sekä** siihen, onko jatkossa perusteltua suojella elintarvikeketjun pienten ja keskisuurten tavarantoimittajien lisäksi pieniä ja keskisuuria ostajia,

Tarkistus 16

Ehdotus direktiiviksi 1 artikla – 2 kohta

Komission teksti

2. Tätä direktiiviä sovelletaan tiettyihin epäterveisiin kaupan käytäntöihin, joita esiintyy elintarvikkeiden kaupassa, ***kun myyjänä on tavarantoimittaja, joka on pieni ja keskisuuri yritys, ja ostaja on muu kuin pieni ja keskisuuri yritys.***

Tarkistus

2. Tätä direktiiviä sovelletaan tiettyihin epäterveisiin kaupan käytäntöihin, joita esiintyy elintarvikkeiden kaupassa ***tavarantoimittajalta ostajalle.***

Perustelu

On tärkeää, että direktiivi kattaa elintarvikeketjun kaikki toimijat, jotta epäterveet kaupan käytännöt eivät välity toimitusketjussa eteenpäin eikä liiketoiminnassa kierretä tällaiset käytännöt kieltäviä sääntöjä. ”Pienet ja keskisuuret” toimijat olisi muutettava kaikkialla tekstissä ”kaikiksi” toimijoiksi.

Tarkistus 17

**Ehdotus direktiiviksi
2 artikla – 1 kohta – a alakohta**

Komission teksti

(a) ’ostajalla’ luonnollista tai oikeushenkilöä, joka ***on sijoittautunut unioniin ja joka ostaa*** elintarvikkeita kaupankäynnin kautta. ’Ostajalla’ voidaan tarkoittaa myös tällaisten luonnollisten ja oikeushenkilöiden ryhmää;

Tarkistus

(a) ’ostajalla’ ***sijoittautumispaikasta riippumatta*** luonnollista tai oikeushenkilöä, joka ***ostaa maataloustuotteita*** ja elintarvikkeita kaupankäynnin kautta ***jalostettavaksi, jaettavaksi tai vähittäismyyntiin ja/tai tarjoaa niiden oheispalveluja unionissa;*** ’ostajalla’ voidaan tarkoittaa myös tällaisten luonnollisten ja oikeushenkilöiden ryhmää;

Perustelu

Tällä tarkistuksella pyritään sisällyttämään direktiivin soveltamisalaan toimijat, jotka ostavat ja myyvät tuotteita unionin markkinoilla, vaikka ne ovat sijoittautuneet muualle kuin unioniin. Näin vältettäisiin se, että ostaja voi jättäytyä direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle yksinkertaisesti sijoittautumalla muualle kuin unioniin.

Tarkistus 18

Ehdotus direktiiviksi 2 artikla – 1 kohta – b alakohta

Komission teksti

(b) 'tavarantoimittajalla' **sijoittautumispaikasta riippumatta** maataloustuottajaa tai luonnollista tai oikeushenkilöä, joka myy elintarvikkeita. 'Tavarantoimittajalla' voidaan tarkoittaa myös tällaisten maataloustuottajien tai luonnollisten tai oikeushenkilöiden ryhmää, mukaan luettuna tuottajaorganisaatiot ja tuottajaorganisaatioiden yhteenliittymät;

Tarkistus

(b) 'tavarantoimittajalla' **unioniin sijoittautunutta** maataloustuottajaa, **elintarvikkeiden jalostajaa** tai luonnollista tai oikeushenkilöä, joka myy elintarvikkeita; 'tavarantoimittajalla' voidaan tarkoittaa myös tällaisten maataloustuottajien tai luonnollisten tai oikeushenkilöiden ryhmää, mukaan luettuna tuottajaorganisaatiot ja tuottajaorganisaatioiden yhteenliittymät **tai maatalousosuuskunnat**;

Perustelu

Jäsenvaltioiden olisi suojeltava ainoastaan unioniin sijoittautuneita tavarantoimittajia, koska kolmannet maat eivät tarjoa vastaavaa kohtelua eurooppalaisille tavarantoimittajille. Osuuskunnilla on oma oikeushenkilöllisyytensä, ja niiden olisi kuuluttava tämän artiklan piiriin.

Tarkistus 19

Ehdotus direktiiviksi 2 artikla – 1 kohta – c alakohta

Komission teksti

(c) 'pienellä ja keskisuurella yrityksellä' **komission suosituksen 2003/361/EY¹⁴ liitteessä annetun mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmän mukaista yritystä**;

Tarkistus

Poistetaan.

¹⁴ **Komission suositus 2003/361/EY, annettu 6 päivänä toukokuuta 2003, mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä (EUVL L 124, 20.5.2003, s. 36).**

Perustelu

Direktiivin soveltamisalan laajentamista koskevista tarkistuksista seuraa, ettei ”pientä ja keskisuurta yritystä” tarvitse määritellä.

Tarkistus 20

Ehdotus direktiiviksi
2 artikla – 1 kohta – c a alakohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

(c a) ’taloudellisella riippuvuudella’ suhdetta, jossa ostaja tuottaa vähintään 30 prosenttia tavarantoimittajan liikevaihdosta;

Tarkistus 21

Ehdotus direktiiviksi
2 artikla – 1 kohta – d alakohta

Komission teksti

Tarkistus

(d) ’elintarvikkeilla’ perussopimuksen liitteessä I lueteltuja tuotteita, jotka on tarkoitettu käytettäväksi elintarvikkeina, **sekä** tuotteita, joita ei luetella kyseisessä liitteessä mutta jotka on jalostettu näistä tuotteista elintarvikkeena käytettäväksi;

(d) ’**maataloustuotteilla tai** elintarvikkeilla’ perussopimuksen liitteessä I lueteltuja tuotteita, jotka on tarkoitettu käytettäväksi elintarvikkeina, tuotteita, joita ei luetella kyseisessä liitteessä mutta jotka on jalostettu näistä tuotteista elintarvikkeena käytettäväksi, **ja maataloustuotteita;**

Tarkistus 22

Ehdotus direktiiviksi
2 artikla – 1 kohta – e alakohta

Komission teksti

Tarkistus

(e) ’pilaantuvilla elintarvikkeilla’ elintarvikkeita, **joista tulee ihmisravinnoksi kelpaamattomia, ellei niitä varastoida, käsitellä, pakata tai muutoin säilytetä niin, että estetään**

(e) ’pilaantuvilla elintarvikkeilla’ **maataloustuotteita ja** elintarvikkeita, **jotka soveltuvat luonnostaan kaupalliseen käyttöön ja kulutukseen enintään 30 päivän ajan tai jotka edellyttävät tiettyä**

*niiden muuttuminen ihmisravinnoksi
kelpaamattomiksi.*

*lämpötilaa tai pakkausmenettelyä
varastoinnin ja/tai kaupallisen käytön
ja/tai kuljetuksen aikana;*

Perustelu

Tarkistuksella pyritään selkeyteen.

Tarkistus 23

Ehdotus direktiiviksi
2 artikla – 1 kohta – e a alakohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

*(e a) 'pilaantumattomilla tuotteilla'
muuta kuin pilaantuvia elintarvikkeita.*

Tarkistus 24

Ehdotus direktiiviksi
2 artikla – 1 kohta – e b alakohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

*(e b) 'epäterveellä kaupan käytännöllä'
käytäntöä, joka poikkeaa hyvästä
kauppatavasta ja on kunniallisen ja
vilpittömän kaupankäynnin vastainen ja
jota yksi kauppakumppani noudattaa
yksipuolisesti suhteessa muihin;*

Perustelu

*On syytä ottaa käyttöön epäterveen kaupan käytännön määritelmä ja kieltää ne, jotta
toimitusketjun vahvat toimijat eivät kehittäisi uusia epäterveitä käytäntöjä kiertääkseen tämän
direktiivin.*

Tarkistus 25

Ehdotus direktiiviksi
3 artikla – 1 kohta – johdantokappale

Komission teksti

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että seuraavat kaupan käytännöt kielletään:

Tarkistus

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että **ainakin** seuraavat **epäterveet** kaupan käytännöt kielletään:

Tarkistus 26

Ehdotus direktiiviksi

3 artikla – 1 kohta – a alakohta – johdantokappale

Komission teksti

(a) ostaja maksaa tavarantoimittajalle pilaantuvista elintarvikkeista yli 30 kalenteripäivää sen jälkeen, kun se on saanut tavarantoimittajan laskun, tai yli 30 kalenteripäivää pilaantuvien elintarvikkeiden toimituspäivän jälkeen, sen mukaan kumpi näistä ajankohdista on myöhäisempi. Tällä kiellolla ei kuitenkaan rajoiteta seuraavien soveltamista:

Tarkistus

(a) ostaja maksaa tavarantoimittajalle pilaantuvista **maataloustuotteista tai** elintarvikkeista yli 30 kalenteripäivää sen jälkeen, kun se on saanut tavarantoimittajan laskun, tai yli 30 kalenteripäivää pilaantuvien **maataloustuotteiden tai** elintarvikkeiden toimituspäivän jälkeen, sen mukaan kumpi näistä ajankohdista on myöhäisempi. Tällä kiellolla ei kuitenkaan rajoiteta seuraavien soveltamista:

Tarkistus 27

Ehdotus direktiiviksi

3 artikla – 1 kohta – a alakohta (uusi)

Komission teksti

(a a) ostaja maksaa tavarantoimittajalle muista kuin pilaantuvista tuotteista yli 60 kalenteripäivää sen jälkeen, kun se on saanut tavarantoimittajan laskun, tai pilaantuvista elintarvikkeista yli 60 kalenteripäivää toimituspäivän jälkeen, sen mukaan kumpi näistä ajankohdista on myöhäisempi. Tällä kiellolla ei kuitenkaan rajoiteta seuraavien soveltamista:

– **maksuviivästysten seuraamukset ja oikeussuojakeinot, joista säädetään direktiivissä 2011/7/EU;**

Tarkistus

– *ostajan ja tavarantoimittajan mahdollisuus sopia asetuksen (EU) N:o 1308/2013 172 artiklassa tarkoitettusta arvon jakamista koskevasta lausekkeesta.*

Perustelu

Tarkistuksella laajennetaan direktiivin soveltamisalaa kattamaan myös muut kuin pilaantuvat tuotteet, sanotun kuitenkaan rajoittamatta maksujen viivästymistä koskevan direktiivin 2011/7/EU tai yhteistä markkinajärjestelyä koskevassa direktiivissä olevan arvon jakamista koskevan lausekkeen soveltamista.

Tarkistus 28

Ehdotus direktiiviksi

3 artikla – 1 kohta – b alakohta

Komission teksti

(b) ostaja peruuttaa pilaantuvien elintarvikkeiden tilauksen niin lyhyellä varoitusajalla, että tavarantoimittajan ei voida kohtuudella odottaa löytävän muuta vaihtoehtoa näiden tuotteiden myyntiä tai käyttöä varten;

Tarkistus

(b) ostaja peruuttaa pilaantuvien **maataloustuotteiden tai** elintarvikkeiden tilauksen niin lyhyellä varoitusajalla, että tavarantoimittajan ei voida kohtuudella odottaa löytävän muuta vaihtoehtoa näiden tuotteiden myyntiä tai käyttöä varten;

Tarkistus 29

Ehdotus direktiiviksi

3 artikla – 1 kohta – c alakohta

Komission teksti

(c) ostaja muuttaa yksipuolisesti ja takautuvasti toimitussopimuksen ehtoja, jotka koskevat elintarvikkeiden toimituksen tai jakelun tiheyttä, ajankohtaa tai määrää, laatuvaatimuksia tai hintaa;

Tarkistus

(c) ostaja muuttaa yksipuolisesti ja takautuvasti toimitussopimuksen ehtoja, jotka koskevat **maataloustuotteiden ja** elintarvikkeiden toimituksen tai jakelun tiheyttä, ajankohtaa tai määrää, laatuvaatimuksia tai hintaa **tai maksuehtoja**;

Tarkistus 30

Ehdotus direktiiviksi

3 artikla – 1 kohta – c a alakohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

(c a) ostaja myy maataloustuotteita tai elintarvikkeita kustannuksia alhaisemmin hinnoin;

Perustelu

Tämä käytäntö on osoitettu toistuvimmin todelliseksi maatalousalalla, ja se olisi otettava direktiivin soveltamisalaan.

Tarkistus 31

**Ehdotus direktiiviksi
3 artikla – 1 kohta – d alakohta**

Komission teksti

Tarkistus

(d) tavarantoimittaja maksaa elintarvikkeiden hävikistä, joka aiheutuu ostajan tiloissa ja joka ei ole aiheutunut tavarantoimittajan laiminlyönnistä tai virheestä.

(d) tavarantoimittaja maksaa **maataloustuotteiden tai** elintarvikkeiden hävikistä, joka aiheutuu ostajan tiloissa ja joka ei ole aiheutunut tavarantoimittajan laiminlyönnistä tai virheestä;

Tarkistus 32

**Ehdotus direktiiviksi
3 artikla – 1 kohta – d a alakohta (uusi)**

Komission teksti

Tarkistus

(d a) ostaja purkaa toimitussopimuksen yksipuolisesti;

Tarkistus 33

**Ehdotus direktiiviksi
3 artikla – 1 kohta – d b alakohta (uusi)**

Komission teksti

Tarkistus

(d b) ostaja ilmoittaa tavarantoimittajalle, jos se kohtelee tai aikoo kohdella sitä eri tavoin kuin itse

omistamiaan tai hallinnoimiaan kilpailevia tuotemerkkejä; erilaiseen kohteluun kuuluvat ainakin kaikki ostajan erityistoimet tai toiminta, jotka koskevat seuraavia: a) tuotevalikoimaan sisällyttäminen, b) hyllytila ja c) katteet;

Perustelu

Tämä epäterve kaupan käytäntö perustuu verkossa toimivia välittäjiä koskevan asetusehdotuksen 6 artiklaan. Kuten edellä on selitetty, innovoinnin ja laatuun perustuvan kilpailun edistämisen kannalta on ratkaisevan tärkeää, että itsenäisten tuotemerkkien ja vähittäismyyjien omien tuotemerkkien välinen kilpailu on reilua. Jos vertikaalisesti yhdentyneet vähittäismyyjät aikovat myöntää kaupankäyntietuja omille tuotemerkeilleen, olisi itsenäisten tuotemerkkien tavarantoimittajien ainakin oltava niistä ja niiden soveltamisalasta tietoisia, jotta ne voivat huomioida epätasapuoliset toimintaedellytykset omissa kilpailustrategioissaan.

Tarkistus 34

**Ehdotus direktiiviksi
3 artikla – 1 kohta – d c alakohta (uusi)**

Komission teksti

Tarkistus

(d c) ostaja alentaa vakiolaatuisten maataloustuotteiden tai elintarvikkeiden laatua ja/tai arvoa läpinäkymättömällä tavalla;

Tarkistus 35

**Ehdotus direktiiviksi
3 artikla – 1 kohta – d d alakohta (uusi)**

Komission teksti

Tarkistus

(d d) ostaja uhkaa tavarantoimittajaa kaupallisten vastatoimien käytöllä tai toteuttamisella, jos tavarantoimittaja harjoittaa sopimusperusteisia tai lakisääteisiä oikeuksiaan, kuten oikeutta tehdä valitus tai tehdä yhteistyötä kansallisten lainvalvontaviranomaisten kanssa;

Perustelu

Tämä epäterve kaupan käytäntö on tärkeä ottaa huomioon, jotta suojellaan tavarantoimittajia kaupallisilta vastatoimilta (kuten tilausmäärien osittaiselta vähentämiseltä tai toimitussopimuksen päättämiseltä), jos ne ryhtyvät oikeustoimiin puolustaakseen sopimusperusteisia oikeuksiaan tai tässä direktiivissä vahvistettuja oikeuksiaan.

Tarkistus 36

Ehdotus direktiiviksi
3 artikla – 1 kohta – d e alakohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

(d e) ostaja asettaa tavaroiden ja palvelujen muodossa tapahtuvan korvauksen edellytykseksi liiketoimintayhteistyölle ja toimitussopimuksen tekemiselle;

Tarkistus 37

Ehdotus direktiiviksi
3 artikla – 1 kohta – d f alakohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

(d f) ostaja edellyttää, että tavarantoimittajat vastaavat taloudellisista kustannuksista, jotka aiheutuvat ostajan antamista epätarkoista tilausennusteista;

Tarkistus 38

Ehdotus direktiiviksi
3 artikla – 1 kohta – d g alakohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

(d g) ostaja vähentää voimassa olevan sopimuksen kattamia ostoja tai lopettaa ne kokonaan saadakseen muutettua nykyistä sopimusta tai neuvoteltua uuden sopimuksen;

Perustelu

Tämän epäterveen kaupan käytännön taustalla on komission vihreä kirja (jakso 5.6) hyvän kauppataivan vastaisista käytännöistä yritysten välisessä elintarvike- ja non-food-toimitusketjussa Euroopassa sekä toimitusketjualoite. Usein ostajien ei epäreilua etua saadaksesen tarvitse edes päättää toimitussopimusta, vaan hankintamäärän vähentäminen riittää.

Tarkistus 39

Ehdotus direktiiviksi 3 artikla – 1 kohta – d h alakohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

(d h) ostaja soveltaa tiedotus- tai myyninedistämistoimia ja kaupallisia toimintapolitiikkoja, jotka vahingoittavat tai saattavat vahingoittaa sellaisten tuotteiden mainetta, joilla on asetuksen (EU) N:o 1151/2012^{1 a}, asetuksen (EY) N:o 110/2008^{1 b} tai asetuksen (EU) N:o 251/2014^{1 c} mukainen maantieteellinen merkintä.

^{1 a} Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1151/2012, annettu 21 päivänä marraskuuta 2012, maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden laatujärjestelmistä (EUVL L 343, 14.12.2012, s. 1).

^{1 b} Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 110/2008, annettu 15 päivänä tammikuuta 2008, tislattujen alkoholijuomien määritelmistä, kuvauksesta, esittelystä, merkinnöistä ja maantieteellisten merkintöjen suojaamisesta sekä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1576/89 kumoamisesta (EUVL L 39, 13.2.2008, s. 16).

^{1 c} Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 251/2014, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, maustettujen viinituotteiden määritelmästä, kuvauksesta, esittelystä, merkinnöistä ja maantieteellisten merkintöjen suojasta

sekä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1601/91 kumoamisesta (EUVL L 84, 20.3.2014, s. 14).

Perustelu

Maantieteelliset merkinnät altistuvat usein monille käytännöille, jotka heikentävät niiden mainetta, kuten tappiolla myymiselle, huutokaupoille, joissa halvin tarjoaja voittaa, ja holtittomille tarjouskampanjoille.

Tarkistus 40

**Ehdotus direktiiviksi
3 artikla – 1 kohta – d i alakohta (uusi)**

Komission teksti

Tarkistus

(d i) ostaja tarjoaa avoimen velkakirjan siirretyistä raaka-aineista ja tavarantoimittajalla ei ole velvollisuutta ottaa vakuutusta siirretyille mutta vielä maksamattomaille maataloustuotteille tai elintarvikkeille;

Tarkistus 41

**Ehdotus direktiiviksi
3 artikla – 1 kohta – d j alakohta (uusi)**

Komission teksti

Tarkistus

(d j) ostaja perii maksun tavarantoimittajan maataloustuotteiden tai elintarvikkeiden ottamisesta tuotevalikoimaan;

Tarkistus 42

**Ehdotus direktiiviksi
3 artikla – 1 kohta – d k alakohta (uusi)**

Komission teksti

Tarkistus

(d k) ostaja palauttaa toimitetut mutta myymättä jääneet tuotteet, veloittaa

tällaisten tuotteiden hävittämisestä, veloittaa tavarantoimittajaa käyttämättömistä tuotteista, jotka ovat vanhentuneet – paitsi tuotteista, jotka on sitä ennen toimitettu elinkeinonharjoittajalle – sekä tuotteista, jotka tavarantoimittaja on erityisesti pyytänyt myymään ja joista tavarantoimittajalle on varoitettu kirjallisesti, että ne saattavat heikon kysynnän vuoksi vanhentua;

Tarkistus 43

**Ehdotus direktiiviksi
3 artikla – 1 kohta – d l alakohta (uusi)**

Komission teksti

Tarkistus

(d l) ostaja perii maksun maataloustuotteiden tai elintarvikkeiden toimituksesta sovitun toimituspisteen ulkopuolelle;

Tarkistus 44

**Ehdotus direktiiviksi
3 artikla – 1 kohta – d m alakohta (uusi)**

Komission teksti

Tarkistus

(d m) ostaja perii maksun maataloustuotteiden tai elintarvikkeiden toimitusten jälkeisestä varastoinnista ja käsittelystä;

Tarkistus 45

**Ehdotus direktiiviksi
3 artikla – 1 kohta – d n alakohta (uusi)**

Komission teksti

Tarkistus

(d n) ostaja perii maksun vähentyneestä liikevaihdosta, vähentyneestä myynnistä tai tavarantoimittajan pienentyneestä

marginaalista siksi, että tietyn maataloustuotteen tai elintarvikkeen myynti on ollut ennakoitua vähäisempää;

Tarkistus 46

Ehdotus direktiiviksi
3 artikla – 1 kohta – d o alakohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

(d o) ostaja myy maataloustuotteita tai elintarvikkeita loppukuluttajalle hintaan, joka on alempi kuin mikä tahansa tietyn tuotteen toimitusketjussa käytetty hankintahinta, johon sovelletaan arvonlisäveroa, paitsi kun on kyse tuotteista, jotka ovat vanhentumassa, kun maataloustuote tai elintarvike poistetaan valikoimasta tai kun varasto tyhjennetään kokonaan liikkeen lopettaessa;

Tarkistus 47

Ehdotus direktiiviksi
3 artikla – 1 kohta – d p alakohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

(d p) ostaja asettaa toimitussopimuksen tekemisen ja liiketoimintayhteistyön ehdoksi vaatimuksen osallistumisesta alennuksiin tai alennusmyynteihin laskemalla hankintahintaa tavarantoimittajan kustannuksella;

Tarkistus 48

Ehdotus direktiiviksi
3 artikla – 2 kohta – johdantokappale

Komission teksti

Tarkistus

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että seuraavat kaupan käytännön kielletään, ellei niistä ole sovittu selkeästi ja

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että seuraavat kaupan käytännön kielletään, ellei niistä ole sovittu selkeästi ja

yksiselitteisesti toimitussopimuksen tekemisen *yhteydessä*:

yksiselitteisesti toimitussopimuksen tekemisen *yhteydessä tai jos ne ovat seurausta tavarantoimittajan taloudellisesta riippuvuudesta ostajasta, jolloin ostaja on kyennyt asettamaan kyseiset ehdot*:

Perustelu

Tarkistuksella pyritään selventämään, että myös 3 artiklan 2 kohdassa luetellut käytännöt olisi kiellettävä, jos kahden osapuolen sopimus on syntynyt tavarantoimittajan taloudellisen riippuvuuden vuoksi.

Tarkistus 49

Ehdotus direktiiviksi 3 artikla – 2 kohta – a alakohta

Komission teksti

(a) ostaja palauttaa myymättä jääneet elintarvikkeet tavarantoimittajalle;

Tarkistus

(a) ostaja palauttaa myymättä jääneet ***maataloustuotteet ja*** elintarvikkeet tavarantoimittajalle;

Tarkistus 50

Ehdotus direktiiviksi 3 artikla – 2 kohta – a a alakohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

(a a) ostaja kieltäytyy ottamasta vastaan sovittua määrää maataloustuotteita tai elintarvikkeita sovittun hankinta-aikataulun mukaisesti, siis tavarantoimittajan toimitusvelvoitteen erääntyessä, paitsi toimitussopimuksessa määritellyissä perustelluissa tapauksissa;

Tarkistus 51

Ehdotus direktiiviksi 3 artikla – 2 kohta – a b alakohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

(a b) ostaja poistaa sopimuksen kohteena olevien tuotteiden luettelosta tuotteita, joita tavarantoimittaja toimittaa asiakkaalle, tai vähentää tietyn maataloustuotteen tai elintarvikkeen tilausta ilmoittamatta siitä etukäteen kirjallisesti sopimuksessa yksilöidyn ajan kuluessa tai määräajassa, jonka on oltava vähintään 30 päivää tapauksissa, joissa määräaikaa ei ole määritelty sopimuksessa;

Tarkistus 52

**Ehdotus direktiiviksi
3 artikla – 2 kohta – b alakohta**

Komission teksti

Tarkistus

(b) ostaja veloittaa tavarantoimittajalta maksun edellytyksenä *sille, että se varastoi, pitää* esillä tai *sisällyttää tuotevalikoimaansa tavarantoimittajan elintarvikkeita;*

(b) ostaja veloittaa tavarantoimittajalta maksun edellytyksenä *tavarantoimittajan maataloustuotteiden tai elintarvikkeiden varastoinnista, esillä pitämisestä tai sijoittamisesta ostajan tiloissa sijaitseville hyllyille, paitsi jos tavarantoimittaja nimenomaisesti edellyttää ostajaa varastoimaan toimittajan tuotteita, pitämään niitä esillä ja/tai sijoittamaan ne ostajan myyntipisteen tietyille hyllyille;*

Tarkistus 53

**Ehdotus direktiiviksi
3 artikla – 2 kohta – b a alakohta (uusi)**

Komission teksti

Tarkistus

(b a) ostaja antaa tahallisesti tai tahattomasti kolmansille osapuolille tai väärinkäyttää luottamuksellisia tietoja toimitussopimuksesta, mukaan luettuina ostajan ja tavarantoimittajan liikesalaisuudet;

Perustelu

Tämä käytäntö oli epäterveitä kaupan käytäntöjä koskevassa komission vihreässä kirjassa.

Tarkistus 54

Ehdotus direktiiviksi
3 artikla – 2 kohta – b b alakohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

(b b) ostaja toteuttaa tai uhkaa toteuttaa kaupallisia vastatoimia tavarantoimittajaa vastaan esimerkiksi poistamalla tuotteita luettelosta, lopettamalla tiedonjakamispalvelut, liiallisilla alennuksilla, maksujen viivyttämällä, yksipuolisilla vähennyksillä laskutettuun hintaan ja/tai myynninedistämisen estämisellä saadakseen paremmat ehdot voimassa oleviin sopimuksiin tai neuvotellessaan uudesta sopimuksesta;

Tarkistus 55

Ehdotus direktiiviksi
3 artikla – 2 kohta – b c alakohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

(b c) ostaja siirtää tai yrittää siirtää perusteettomasti tai suhteettomasti taloudellisen riskinsä tavarantoimittajalle;

Tarkistus 56

Ehdotus direktiiviksi
3 artikla – 2 kohta – c alakohta

Komission teksti

Tarkistus

(c) tavarantoimittaja maksaa ostajan myymien elintarvikkeiden myynninedistämistä. Ennen

(c) tavarantoimittaja maksaa ostajan myymien ***maataloustuotteiden tai*** elintarvikkeiden myynninedistämistä.

myynninedistämistä ja jos myynninedistäminen toteutetaan ostajan aloitteesta, ostajan on täsmennettävä myynninedistämiskausi ja tilattavien elintarvikkeiden odotettu määrä;

Ennen myynninedistämistä ja jos myynninedistäminen toteutetaan ostajan aloitteesta, ostajan on täsmennettävä myynninedistämiskausi ja tilattavien **maataloustuotteiden tai** elintarvikkeiden odotettu määrä;

Tarkistus 57

Ehdotus direktiiviksi 3 artikla – 2 kohta – d alakohta

Komission teksti

(d) tavarantoimittaja maksaa ostajan myymien elintarvikkeiden markkinoinnista.

Tarkistus

(d) tavarantoimittaja maksaa ostajan myymien **maataloustuotteiden tai** elintarvikkeiden markkinoinnista.

Tarkistus 58

Ehdotus direktiiviksi 3 artikla – 2 kohta – d a alakohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

(d a) ostaja siirtää kuljetus- ja varastointikustannukset tavarantoimittajalle tai tuottajalle.

Tarkistus 59

Ehdotus direktiiviksi 3 artikla – 4 a kohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

4 a. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sopimusehto tai -käytäntö, jonka mukaan viivästyskorkoa ei saa periä, kielletään direktiivin 2011/7/EU 7 artiklan nojalla.

Tarkistus 60

Ehdotus direktiiviksi

3 a artikla (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

3 a artikla

Sopimussuhteet

- 1. Tavarantoimittaja voi edellyttää, että sen maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden ostajalle toimittamiseen tarvitaan aina osapuolten kirjallinen sopimus ja/tai ensiostajan kirjallinen tarjous sopimukseksi.**
- 2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu sopimus tai tarjous on**
 - (a) tehtävä ennen toimitusta;**
 - (b) tehtävä kirjallisesti; sekä**
 - (c) sen on sisällettävä erityisesti seuraavat seikat:**
 - (i) toimituksesta maksettava hinta,**
 - jonka on oltava kiinteä ja sopimuksessa vahvistettu, ja/tai**
 - joka lasketaan yhdistämällä erilaisia sopimuksessa mainittuja tekijöitä, joita voivat olla markkinaindikaattorit, jotka heijastelevat markkinaolojen vaihtelua, toimitettu määrä ja toimitettujen maataloustuotteiden laatu tai koostumus;**
 - (ii) kyseisten tuotteiden, jotka voidaan toimittaa tai on toimitettava, määrä ja laatu sekä tällaisten toimitusten ajankohta;**
 - (iii) sopimuksen kesto, jolloin sopimus voi olla joko määräaikainen tai toistaiseksi voimassa oleva siten, että sopimukseen sisällytetään irtisanomislauseke;**
 - (iv) maksuaikoja ja -menettelyjä koskevat yksityiskohtaiset tiedot;**
 - (v) maataloustuotteiden keräämistä tai toimittamista koskevat järjestelyt; ja**
 - (vi) ylivoimaisen esteen sattuessa**

sovellettavat säännöt.

3. Edellä olevia 1 ja 2 kohtaa sovelletaan rajoittamatta asetuksen (EU) N:o 1308/2013 148 ja 168 artiklan soveltamista.

4. Jäsenvaltiot voivat kartoittaa, jakaa ja edistää pitkäaikaisten sopimusten tekoa koskevia parhaita käytäntöjä, joilla pyritään vahvistamaan tuottajien neuvotteluasemaa maatalous- ja elintarvikeketjussa.

Perustelu

Tarkistuksella annetaan yhtä yhteistä markkinajärjestelyä koskevan asetuksen tapaan kaikille tavarantoimittajille (ei pelkästään viljelijöille) mahdollisuus pyytää sopimuksia kirjallisina, jolloin myös jäsenvaltiot voisivat kannustaa maatalous- ja elintarvikeketjun eri toimijoita lisäämään sopimusten tekemistä.

Tarkistus 61

Ehdotus direktiiviksi 3 b artikla (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

3 b artikla

Vallitsevat epäterveet kaupan käytännöt

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että seuraavat vallitsevat epäterveet kaupan käytännöt kielletään:

(a) ostajan taloudellisten riskien perusteeton tai suhteeton siirtäminen tavarantoimittajalle tai sen yrittäminen;

(b) tavarantoimittajan asettaminen kaupallisessa suhteessa merkittävään oikeuksien ja velvollisuuksien epätasapainoon tai sen yrittäminen ennen sopimusta, sopimuksen aikana tai sen jälkeen.

Perustelu

1) Vallitseva epäterve kaupan käytäntö perustuu perusteluosassa ja komission vihreässä

kirjassa COM(2013)0037 (jakso 5.4) ja toimitusketjualoitteessa (SCI 2) esitettyyn epäterveiden kaupan käytäntöjen määritelmään. Jälkimmäinen epäterve käytäntö perustuu Ranskan kauppalain L 442–6 §:n säännöksiin. Kaupallinen suhde voi olla tuntuva epätasapainossa esimerkiksi silloin, kun sopimuksessa on monitulkintaisia ehtoja, jotka jättävät ostajalle pelivaraa sopimuksen täytäntöönpanoa tai muuttamista varten.

Tarkistus 62

Ehdotus direktiiviksi 4 artiklan 1 kohta

Komission teksti

Kunkin jäsenvaltion on nimettävä viranomainen, joka vastaa 3 artiklassa säädettyjen kieltojen täytäntöönpanon valvonnasta kansallisella tasolla, jäljempänä 'lainvalvontaviranomainen'.

Tarkistus

Kunkin jäsenvaltion on nimettävä **erillinen** viranomainen, joka vastaa 3 artiklassa säädettyjen kieltojen täytäntöönpanon valvonnasta kansallisella tasolla, jäljempänä 'lainvalvontaviranomainen'.

Perustelu

On tarpeen nimetä erillinen valvontaviranomainen, koska erilaisten lainvalvontaviranomaisten kirjo saattaisi johtaa epäyhtenäisyyteen ja vähentää valvonnan tehokkuutta.

Tarkistus 63

Ehdotus direktiiviksi 4 artikla – 1 a kohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että nimetyllä lainvalvontaviranomaisella on velvollisuuksiensa täyttämiseen tarvittavat resurssit, mukaan lukien riittävät määrärahat ja asiantuntemus.

Tarkistus 64

Ehdotus direktiiviksi 4 a artikla (uusi)

4 a artikla

Toimivaltainen viranomainen

- 1. *Sen jäsenvaltion lainvalvontaviranomaisella, johon kiellotystä kaupan käytännöstä epäilty ostaja on sijoittautunut, on oltava valtuudet tutkia ostajan epäterveitä kaupan käytäntöjä.***
- 2. *Jos tavarantoimittaja toimittaa tuotteensa ostajaan kytköksissä olevalle vastaanottajalle, joka on sijoittautunut jäsenvaltioon, joka ei ole sama kuin se jäsenvaltio, johon kiellotystä kaupan käytännöstä epäilty ostaja on sijoittautunut, ensin mainitun jäsenvaltion lainvalvontaviranomaisella on toimivalta tutkia ostajan epäterveitä kaupan käytäntöjä. Tuotteiden vastaanottajan katsotaan olevan yhteisesti vastuussa mahdollisista rikkomuksista.***
- 3. *Kun ostaja on sijoittautunut muualle kuin unioniin, sen jäsenvaltion lainvalvontaviranomaisella, johon tavarantoimittaja on sijoittautunut, on toimivalta tutkia tavarantoimittajaa vastaan harjoitettuja epäterveitä kaupan käytäntöjä.***
- 4. *Toimivaltaisella viranomaisella on oltava toimivalta tutkia myös toimitussopimukseen yhdistettyjen palvelujen tarjoamiseen liittyviä epäterveitä kaupan käytäntöjä. Ostajan ja tarvittaessa tuotteet vastaanottavan kolmannen osapuolen katsotaan olevan yhteisesti vastuussa mahdollisista rikkomuksista, joihin asiaan liittyviä palveluja tarjoava kolmas osapuoli syyllistyy.***

Perustelu

Tässä on kyse oikeudenkäyttöä koskevista säännöistä, ja 4 kohdalla tehdään selväksi, että palvelusopimukset kuuluvat viranomaisten valvontaan eivätkä EU:n ulkopuoliset toimijat tosiasiallisesti vältty EU:n lainkäyttövallalta, vaikka kieltäytyisivät hyväksymästä toimivaltaisten

viranomaisten vahvistamia päätöksiä (jos ne eivät toimi siinä jäsenvaltiossa, jossa viranomainen on, tämän hyväksymä sakko tai korvaus saattaa jäädä perimättä). Uudella kohdalla varmistetaan, että palvelut ovat toimitussopimuksen mukaisia lainkäyttöalueen ja yhteisvastuun osalta ja että kansainvälisten liittoutumien EU:hun sijoittautuneiden jäsenten kansalliset viranomaiset tutkivat näiden liittoutumien palvelusopimukset ja EU:hun sijoittautuneet jäsenet jakavat vastuun muun liittoutuman kanssa (muussa tapauksessa Sveitsiin sijoittautunut EU-ostajien yhteenliittymä voi viitata kintaalla kaikille toimivaltaisten viranomaisten ratkaisuille niin pitkään kun yhteenliittymällä ei ole varallisuutta viranomaisen toimialueella).

Tarkistus 65

Ehdotus direktiiviksi 5 artikla – 1 kohta

Komission teksti

1. Tavarantoimittajan on osoitettava valitus sen jäsenvaltion lainvalvontaviranomaiselle, johon ostaja, **jonka epäillään harjoittaneen kiellettyä kaupan käytäntöä**, on sijoittautunut.

Tarkistus

1. Tavarantoimittajan on osoitettava valitus sen jäsenvaltion lainvalvontaviranomaiselle, johon **kielletyn kaupan käytännön harjoittamisesta epäilty** ostaja **on sijoittautunut, tai sen jäsenvaltion lainvalvontaviranomaiselle, johon tavarantoimittaja on sijoittautunut. Jälkimmäisessä tapauksessa lainvalvontaviranomaisen on toimitettava valitus sen jäsenvaltion lainvalvontaviranomaiselle, johon kielletyn kaupan käytännön harjoittamisesta epäilty ostaja on sijoittautunut.**

Tarkistus 66

Ehdotus direktiiviksi 5 artikla – 1 kohta – 1 a alakohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

Tavarantoimittaja voi tehdä valituksen sen jäsenvaltion lainvalvontaviranomaiselle, johon tavarantoimittaja on sijoittautunut. Kyseisen jäsenvaltion lainvalvontaviranomaisen on toimitettava valitus sen jäsenvaltion

lainvalvontaviranomaiselle, johon kielletyn kaupan käytännön harjoittamisesta epäilty ostaja on sijoittautunut.

Perustelu

Kaikilla pk-yrityksillä ei ole valmiuksia käsitellä valituksia muussa maassa kuin siinä, johon ne ovat sijoittautuneet. Siksi pk-yritysten olisi voitava pyytää oman maansa lainvalvontaviranomaista toimimaan välittäjänä hankintamenettelyssä.

Tarkistus 67

**Ehdotus direktiiviksi
5 artikla – 2 kohta**

Komission teksti

2. *Tuottajaorganisaatioilla* tai *tuottajaorganisaatioiden* yhteenliittymillä, joiden jäsenet tai jäsenten jäsenet katsovat, että kielletty kaupan käytäntö on vaikuttanut niihin, on oltava oikeus tehdä valitus.

Tarkistus

2. *Tavarantoimittajaorganisaatioilla* tai *niiden* yhteenliittymillä, joiden jäsenet tai jäsenten jäsenet katsovat, että kielletty kaupan käytäntö on vaikuttanut niihin, on oltava oikeus tehdä valitus **ja olla osapuolena menettelyissä.**

Perustelu

Yhdenmukaisuus direktiivissä käytettyjen ilmausten kanssa edellyttää, että viitataan tavarantoimittajien yhteenliittymiin. Valituksia tekevät yhteenliittymät olisi katsottava menettelyihin osallistujiksi. Espanjassa valituksia elintarvikeketjua koskevan lain mukaisesti tekevillä yhteenliittymillä ei ole kyseistä oikeudellista asemaa, joten epäterveen kaupan käytännön yksittäiset uhrit (pelkotekijä) eivätkä niitä edustavat yhteenliittymät voi osallistua menettelyihin.

Tarkistus 68

**Ehdotus direktiiviksi
5 artikla – 3 kohta**

Komission teksti

3. Lainvalvontaviranomaisten on varmistettava – **valituksen tekijän niin pyytäessä** – valituksen tekijän henkilöllisyyden **ja** muiden sellaisten tietojen luottamuksellisuus, joiden

Tarkistus

3. Lainvalvontaviranomaisten on varmistettava valituksen tekijän henkilöllisyyden **sekä** muiden sellaisten tietojen luottamuksellisuus, joiden paljastamisen valituksen tekijä katsoo

paljastamisen valituksen tekijä katsoo vahingoittavan etujaan. Valituksen tekijän on yksilöitävä tällaiset tiedot **mahdollisessa luottamuksellista käsittelyä koskevassa pyynnössä.**

vahingoittavan etujaan. Valituksen tekijän on yksilöitävä tällaiset tiedot.

Perustelu

Tarkistuksella varmistetaan, ettei valituksen tekijä ole tunnistettavissa, jotta ”pelkokerroin” voidaan sulkea pois.

Tarkistus 69

Ehdotus direktiiviksi 5 artikla – 4 kohta

Komission teksti

4. Jos lainvalvontaviranomainen katsoo, että valituksen tutkimiseen ei ole riittävä perustetta, sen on ilmoitettava valituksen tekijälle syistä.

Tarkistus

4. Jos lainvalvontaviranomainen katsoo, että valituksen tutkimiseen ei ole riittävä perustetta, sen on **viipymättä** ilmoitettava valituksen tekijälle syistä.

Tarkistus 70

Ehdotus direktiiviksi 5 artikla – 4 a kohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

4 a. Lainvalvontaviranomaisen on asetettava kohtuullinen määräaika tutkimusten aloittamiselle ja suorittamiselle, ja sen on niiden valmistuttua tehtävä perusteltu päätös ja ilmoitettava osapuolille päätöksestään.

Perustelu

Tarkistuksella varmistetaan, että tutkinta käynnistetään, suoritetaan ja saatetaan päätökseen tietyssä ajassa ja että osapuolille ilmoitetaan lainvalvontaviranomaisen tekemästä päätöksestä.

Tarkistus 71

Ehdotus direktiiviksi 6 artikla – 1 kohta – a alakohta

Komission teksti

(a) panna vireille ja suorittaa tutkimuksia omasta aloitteestaan tai valituksen perusteella;

Tarkistus

(a) panna vireille ja suorittaa tutkimuksia omasta aloitteestaan tai valituksen perusteella, ***mukaan lukien nimettömät valitukset ja väärinkäytösten paljastajan tekemät kantelut;***

Tarkistus 72

Ehdotus direktiiviksi 6 artikla – 1 kohta – b alakohta

Komission teksti

(b) vaatia ostajia ja tavarantoimittajia esittämään kaikki tarvittavat tiedot kiellettyjä kaupan käytäntöjä koskevien tutkimusten suorittamiseksi;

Tarkistus

(b) vaatia ostajia ja tavarantoimittajia esittämään kaikki tarvittavat tiedot ***kaupallisessa suhteessa tapahtuneita*** kiellettyjä kaupan käytäntöjä koskevien tutkimusten suorittamiseksi ***ja sen arvioimiseksi, ovatko ne kiellettyjä tai poikkeavatko ne hyvistä kaupankäyntitavoista;***

Tarkistus 73

Ehdotus direktiiviksi 6 artikla – 1 kohta – d alakohta

Komission teksti

(d) määrätä sakko ***rikkojalle***. Sakon on oltava ***tehokas, oikeasuhteinen ja varoittava***, ja ***siinä*** on otettava huomioon rikkomisen luonne, kesto ja vakavuus;

Tarkistus

(d) määrätä ***kansallisen lainsäädännön mukaisesti*** sakko ***ja tarvittaessa muita varoittavia seuraamuksia luonnolliselle tai oikeushenkilölle, jonka on todettu rikkoneen direktiiviä***. Sakon ***ja tarvittaessa seuraamuksen*** on oltava ***tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia***, ja ***niissä*** on otettava huomioon rikkomisen luonne, kesto ja vakavuus ***sekä tämän direktiivin mahdolliset aikaisemmat ja***

toistuvat rikkomiset;

Tarkistus 74

Ehdotus direktiiviksi 6 artikla – 1 kohta – e alakohta

Komission teksti

(e) julkaista päätöksensä, jotka liittyvät c ja d alakohtaan;

Tarkistus

(e) julkaista päätöksensä, jotka liittyvät c ja d alakohtaan, ***mukaan lukien sakon määrä, ja mahdollisuuksien mukaan suojella valituksen tekijän henkilöllisyyden luottamuksellisuutta, jos tämä on sitä pyytänyt;***

Tarkistus 75

Ehdotus direktiiviksi 6 artikla – 1 kohta – f alakohta

Komission teksti

(f) ilmoittaa ostajille ja tavarantoimittajille toiminnastaan vuosiraporteilla, joissa on muun muassa esitettävä saatujen valitusten sekä vireille pantujen ja päätettyjen tutkimusten lukumäärä. Raportissa on oltava kustakin tutkimuksesta tiivistelmä, jossa kuvataan asia ja ***tutkimuksen tulos.***

Tarkistus

(f) ilmoittaa ostajille ja tavarantoimittajille toiminnastaan vuosiraporteilla, joissa on muun muassa esitettävä saatujen valitusten sekä vireille pantujen ja päätettyjen tutkimusten lukumäärä. Raportissa on oltava kustakin tutkimuksesta tiivistelmä, jossa kuvataan asia, ***tutkimuksen tulokset ja tiedot menettelyn lopputuloksesta ja tehdystä päätöksestä sekä havaittujen epäterveiden kaupan käytäntöjen tyypit.***

Tarkistus 76

Ehdotus direktiiviksi 6 a artikla (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

6 a artikla

Sovittelu tai vaihtoehtoinen riitojenratkaisumekanismi

1. Jäsenvaltiot voivat edistää sovittelun tai vaihtoehtoisen riitojenratkaisumekanismin käyttöä, kun tavarantoimittajalla ja ostajalla on kiistaa epäterveen kaupan käytännön vuoksi, sellaisena kuin se on määriteltyinä 2 artiklassa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 6 artiklassa vahvistettuja lainvalvontaviranomaisen valtuuksia ja velvoitteita.

2. Sovittelun tai vaihtoehtoisen riitojenratkaisumekanismin käyttö ei rajoita 5 artiklassa vahvistettua tavarantoimittajan oikeutta esittää valitus.

Tarkistus 77

Ehdotus direktiiviksi 6 b artikla (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

6 b artikla

Seuraamukset

1. Jäsenvaltioiden on määrättävä seuraamuksia tämän direktiivin rikkomisesta. Määrättävän seuraamuksen on oltava vähintään 2 prosenttia ostajan uusimman tilinpäätöksen mukaisesta kokonaisliikevaihdosta.

2. Jos ostaja toistaa saman epäterveen kaupan käytännön, seuraamuksen on vastattava määrältään 1 kohdassa tarkoitettua seuraamusta, johon lisätään 20 prosenttia jokaisesta toistokerrasta.

Perustelu

Uudella artiklalla vakiinnutetaan muiden EU-säännösten esimerkkiä noudattaen perusteet seuraamusten määrittämiselle unionin tasolla, sanotun kuitenkaan rajoittamatta kansallisia oikeuksia, jotka koskevat seuraamuksen arvon määrittämistä.

Tarkistus 78

Ehdotus direktiiviksi 7 artikla – 3 a kohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

3 a. Komission ja jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten on muodostettava yhdessä viranomaisten välinen verkosto, joka soveltaa tämän direktiivin säännöksiä tiiviissä yhteistyössä. Komissio vahvistaa verkoston yhteistyötä koskevat yksityiskohtaiset säännöt, myös rajat ylittäviä epäterveitä kaupan käytäntöjä koskevista tapauksista tiedottamista, niihin liittyviä kuulemisia ja niiden jakamista koskevat järjestelyt, ja tarkistaa niitä tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa.

Perustelu

EU-tason koordinointi on olennaista sen varmistamiseksi, että epäterveet kaupan käytännöt, joihin liittyy toimijoita useista jäsenvaltioista ja EU:n ulkopuolelta, käsitellään tasapuolisesti ja että lainvalvontaviranomaiset voivat jakaa tietoja, jakaa keskenään rajat ylittäviä epäterveitä kaupan käytäntöjä koskevia tapauksia sekä koordinoida toimintamenetelmiään. EU:n tason verkoston perustamista koskeva ehdotus perustuu Euroopan kilpailuverkostosta (asetus 1/2003) saatuihin kokemuksiin.

Tarkistus 79

Ehdotus direktiiviksi 7 a artikla (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

7 a artikla

Kansalliset seurantakeskukset

- 1. Jäsenvaltioiden on perustettava kansallisia seurantakeskuksia valvomaan maatalous- ja elintarvikeketjun toimivuutta.***
- 2. Kansallisten seurantakeskusten on vähintään***

(a) valvottava ja arvioitava epäterveitä kaupan käytäntöjä tekemällä tutkimuksia ja markkina-analyyseja;

(b) ilmoitettava mahdollisista havaituista rikkomuksista lainvalvontaviranomaiselle;

(c) laadittava raportteja ja suosituksia; sekä

(d) avustettava lainvalvontaviranomaisia toimittamalla 7 ja 9 artiklan noudattamiseen tarvittavat tiedot.

Perustelu

Markkinoiden avoimuus on olennainen osatekijä, kun taataan arvoketjun hyvä toimivuus. Tällainen keino olisi hyvin hyödyllinen arvioitaessa lainsäädännön täytäntöönpanoa unionin lainsäädännön tulevaa tarkistamista varten ja kansallisten tietojen vaihtamisen helpottamiseksi.

Tarkistus 80

Ehdotus direktiiviksi 8 artikla – 1 kohta

Komission teksti

Jäsenvaltiot voivat antaa sääntöjä, joilla on tarkoitus torjua epäterveitä kaupan käytäntöjä ja jotka **menevät pidemmälle** kuin **3, 5, 6 ja 7 artiklassa vahvistetut säännöt**, edellyttäen että **tällaiset** kansalliset säännöt ovat **yhteensopivia** sisämarkkinoiden toimintaa koskevien sääntöjen kanssa.

Tarkistus

Suojelun korkeamman tason varmistamiseksi jäsenvaltiot voivat antaa sääntöjä, joilla on tarkoitus torjua epäterveitä kaupan käytäntöjä ja jotka **ovat tiukempia** kuin **tässä direktiivissä säädetyt**, edellyttäen että tällaiset kansalliset säännöt ovat yhteensopivia sisämarkkinoiden toimintaa koskevien sääntöjen kanssa.

Perustelu

Tarkistuksella pyritään turvaamaan viljelijöiden asema elintarvikeketjussa, noudattamaan toissijaisuusperiaatetta täytäntöönpanossa ja antamaan jäsenvaltioille mahdollisuus mennä direktiivin kaikissa osissa pidemmälle.

Tarkistus 81

Ehdotus direktiiviksi 9 artikla – 1 kohta

Komission teksti

1. Jäsenvaltioiden on lähetävä kunkin vuoden 15 päivään maaliskuuta mennessä komissiolle kertomus **epäterveistä** kaupan **käytännöistä** yritysten välillä elintarvikeketjussa. Tämän kertomuksen on sisällettävä erityisesti kaikki asiaankuuluvat tiedot tämän direktiivin mukaisten sääntöjen soveltamisesta ja täytäntöönpanon valvonnasta kyseisessä jäsenvaltiossa edeltävän vuoden aikana.

Tarkistus

1. Jäsenvaltioiden on lähetävä kunkin vuoden 15 päivään maaliskuuta mennessä komissiolle kertomus **direktiivin soveltamisesta korostaen erityisesti epäterveitä** kaupan **käytäntöjä** yritysten välillä elintarvikeketjussa. Tämän kertomuksen on sisällettävä erityisesti kaikki asiaankuuluvat tiedot tämän direktiivin mukaisten sääntöjen soveltamisesta ja täytäntöönpanon valvonnasta kyseisessä jäsenvaltiossa edeltävän vuoden aikana.

Tarkistus 82

Ehdotus direktiiviksi 11 artikla – 1 kohta

Komission teksti

1. Komissio tekee arvioinnin tämän direktiivin soveltamisesta **aikaisintaan** kolme vuotta sen soveltamispäivän jälkeen ja toimittaa Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle kertomuksen sitä koskevista keskeisistä havainnoista.

Tarkistus

1. Komissio tekee arvioinnin tämän direktiivin soveltamisesta **viimeistään** kolme vuotta sen soveltamispäivän jälkeen ja toimittaa Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle kertomuksen sitä koskevista keskeisistä havainnoista. **Arvioinnin yhteydessä on tarkastettava, onko direktiiviin lisättävä muita epäterveitä kaupan käytäntöjä.**

Tarkistus 83

Ehdotus direktiiviksi 11 artikla – 1 a kohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

1 a. Arvioinnissa on arvioitava muun muassa

(a) tehokkuutta maatalous- ja elintarviketoimitusketjun heikoimpien toimijoiden suojelussa hyvän kauppataivan vastaisia käytäntöjä vastaan;

(b) toimivaltaisten lainvalvontapanoviranomaisten välisen yhteistyön tehokkuutta;

(c) mahdollista tarvetta nimittää Euroopan sääntelyviranomaisen unionin lainsäädännön täytäntöönpanemiseksi ja valvomiseksi elintarvikeketjussa.

**ASIAN KÄSITTELY
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

Otsikko	Epäterveet kaupan käytännöt yritysten välisissä suhteissa elintarvikeketjussa
Viiteasiakirjat	COM(2018)0173 – C8-0139/2018 – 2018/0082(COD)
Asiasta vastaava valiokunta Ilmoitettu istunnossa (pvä)	AGRI 2.5.2018
Lausunnon antanut valiokunta Ilmoitettu istunnossa (pvä)	ENVI 31.5.2018
Valmistelija Nimitetty (pvä)	Pilar Ayuso 29.5.2018
Valiokuntakäsittely	29.8.2018
Hyväksytty (pvä)	10.9.2018
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 55 –: 5 0: 5
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Margrete Auken, Pilar Ayuso, Ivo Belet, Biljana Borzan, Lynn Boylan, Paul Brannen, Soledad Cabezón Ruiz, Nessa Childers, Birgit Collin-Langen, Miriam Dalli, Angélique Delahaye, Mark Demesmaecker, Stefan Eck, Bas Eickhout, José Inácio Faria, Karl-Heinz Florenz, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Jens Gieseke, Julie Girling, Sylvie Goddyn, Françoise Grossetête, Andrzej Grzyb, György Hölvényi, Anneli Jäätteenmäki, Karin Kadenbach, Kateřina Konečná, Urszula Krupa, Giovanni La Via, Peter Liese, Lukas Mandl, Jiří Maštálka, Susanne Melior, Rory Palmer, Piernicola Pedicini, Bolesław G. Piecha, John Procter, Frédérique Ries, Michèle Rivasi, Daciana Octavia Sârbu, Annie Schreijer-Pierik, Davor Škrlec, Nils Torvalds, Adina-Ioana Vălean, Jadwiga Wiśniewska, Damiano Zoffoli
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Dominique Bilde, Michel Dantin, Jørn Dohrmann, Eleonora Evi, Eleonora Forenza, Christophe Hansen, Rebecca Harms, Martin Häusling, Jan Huitema, Norbert Lins, Carolina Punset, Christel Schaldemose, Mihai Țurcanu
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (200 art. 2 kohta)	Jacques Colombier, Karine Gloanec Maurin, John Howarth, Alex Mayer, Christine Revault d'Allonnes Bonnefoy, Kathleen Van Brempt

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

55	+
ALDE	Anneli Jäätteenmäki, Carolina Punset
ECR:	Mark Demesmaeker, Jørn Dohrmann, Urszula Krupa, Bolesław G. Piecha, Jadwiga Wiśniewska
EFDD:	Evi Eleonora, Piernicola Pedicini
ENF :	Dominique Bilde, Jacques Colombier, Sylvie Goddyn
PPE:	Pilar Ayuso, Ivo Belet, Birgit Collin-Langen, Michel Dantin, Angélique Delahaye, José Inácio Faria, Karl-Heinz Florenz, ELisabetta Gardini, Jens Gieseke, Julie Girling, Françoise Grossetête, Andrzej Grzyb, Christophe Hansen, György Hölvényi, Giovanni La Via, Peter Liese, Norbert Lins, Lukas Mandl, Annie Schreijer-Pierik, Mihai Țurcanu, Adina-Ioana Vălean
S&D:	Biljana Borzan, Paul Brannen, Soledad Cabezón Ruiz, Nessa Childers, Miriam Dalli, Karine Gloanec Maurin, John Howarth, Karin Kadenbach, Alex Mayer, Susanne Melior, Rory Palmer, Christine Revault d'Allonnes Bonnefoy, Christel Schaldemose, Daciana Octavia Sârbu, Kathleen Van Brempt, Damiano Zoffoli
VERTS/ALE:	Margrete Auken, Bas Eickhout, Rebecca Harms, Martin Häusling, Michèle Rivasi, Davor Škrlec

5	-
ALDE	Gerben-Jan Gerbrandy, Jan Huitema, Frédérique Ries, Nils Torvalds
ECR	John Procter

5	0
GUE/NGL:	Lynn Boylan, Stefan Eck, Eleonora Forenza, Kateřina Konečná, Jiří Maštálka

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää